

RHM

2

A

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

StudySite.org

A

3

RHM

1. 'लवासा' प्रकल्प पूणे जिल्ह्यातील _____ नदीच्या खोऱ्यात उभारला जात आहे.

- (1) चंद्रभागा (2) मुळा-मुठा
(3) मोसे (4) कृष्णा

'Lavasa' project in the Pune district is located on the bank of _____ river.

- (1) Chandrabhaga (2) Mula-Mutha
(3) Mose (4) Krishna

2. श्री अण्णा हजारे यांनी नई दिल्ली येथे कोणत्या विधेयकाबाबत आंदोलन केले ?

- (1) अर्थविधेयक (2) आरक्षण विधेयक
(3) जन लोकपाल विधेयक (4) कायदानिर्मितीविषयक विधेयक

Against which bill had Shree Anna Hazare launched his agitation at New Delhi ?

- (1) Finance bill (2) Reservation bill
(3) Jan Lokpal bill (4) Bill about law making

3. भारतामधील नद्यांचे प्रदूषण रोखण्याचे काम कोणती संस्था करते ?

- (1) केंद्रीय प्रदूषण नियंत्रण मंडळ
(2) पर्यावरण व विज्ञान केंद्र
(3) जलस्रोत विकास-मंडळ
(4) नदी-विकास प्रकल्प

Name the institute that works for the protection of rivers against pollution in India.

- (1) Central Pollution Control Board
(2) Environment and Science Centre
(3) Water Resources Development Board
(4) Rivers Development Project

4. दिल्ली घोषणापत्र या अविकसित देशांच्या फेब्रुवारी 2011 च्या परिषदेस एकुण किती देश सहभागी होते ?

- (1) 50 (2) 49 (3) 48 (4) 47

How many countries participated in the Delhi Ministerial Conference of Least Developed Countries held in February 2011 ?

- (1) 50 (2) 49 (3) 48 (4) 47

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

RHM

4

A

5. 'कृषी उत्पादनावर नियंत्रण' आणि 'ग्रामीण विकासाला प्रोत्साहन' यासाठी 'जागतीक व्यापार संघटनेकडून' दिल्या जाणाऱ्या अनुदानाला काय म्हणतात ?

- (1) नारंगी पेटी अनुदान (2) हिरवी पेटी अनुदान
(3) निळी पेटी अनुदान (4) पिवळी पेटी अनुदान

To 'control agricultural production' and 'encourage rural development' what subsidies are granted by the WTO ?

- (1) Amber box subsidies (2) Green box subsidies
(3) Blue box subsidies (4) Yellow box subsidies

6. जैतापुर अणुउर्जा प्रकल्पासाठी युरेनियम पुरविणारी 'अरेवा' ही कंपनी कोणत्या देशात आहे ?

- (1) यु.एस.ए. (अमेरिका) (2) फ्रान्स (3) जर्मनी (4) ग्रेट ब्रिटन

Name the country to which the 'Arewa' company supplying uranium to the Jaitapur Atomic Power Project belongs.

- (1) U.S.A. (2) France (3) Germany (4) Great Britain

7. पहिल्या आशियाई क्रिडा स्पर्धा कोणत्या देशामध्ये पार पडल्या ?

- (1) जपान (2) चीन (3) सिंगापूर (4) भारत

In which country were the first Asian Games held ?

- (1) Japan (2) China (3) Singapore (4) India

8. 2009 मध्ये कोणत्या देशाने राजेशाही संपुष्टात आणून लोकशाहीचा स्विकार केला ?

- (1) म्यानमार (2) भूतान (3) लिबिया (4) श्रीलंका

Name the country that preferred democracy over dictatorship in the year 2009.

- (1) Myanmar (2) Bhutan (3) Libya (4) Sri Lanka

9. भारताची जनगणना करण्याचे काम कोणत्या खात्यांतर्गत केले जाते ?

- (1) मिनिस्ट्री ऑफ होम अफेअर्स
(2) मिनिस्ट्री ऑफ हेल्थ अण्ड फॅमिली वेलफेअर
(3) मिनिस्ट्री ऑफ ह्यूमन रिसोर्स डेव्हलपमेंट
(4) एज्युकेशन मिनिस्ट्री

Which of the following ministries carries out the work of Indian Census ?

- (1) Ministry of Home Affairs
(2) Ministry of Health and Family Welfare
(3) Ministry of Human Resource Development
(4) Education Ministry

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

5

RHM

10. श्री चंद्रशेखर यांचा भारतीय पंतप्रधानपदाचा कालावधी _____ होय.

- (1) 1977 – 78 (2) 1987 – 88
(3) 1989 – 90 (4) 1990 – 91

Shri Chandrashekhar was the Prime Minister of India during

- (1) 1977 – 78 (2) 1987 – 88
(3) 1989 – 90 (4) 1990 – 91

11. 5 जून हा दिवस _____ दिन म्हणून साजरा केला जातो.

- (1) पर्यावरण दिन (2) शिक्षक दिन
(3) साक्षरता दिन (4) महिला दिन

The 5th of June is celebrated as

- (1) Environment Day (2) Teacher's Day
(3) Literacy Day (4) Women's Day

12. 7 सप्टेंबर 2011 रोजी शक्तीशाली बॉम्बस्फोट झालेले भारतातील शहर कोणते ?

- (1) मुंबई (2) हेद्राबाद (3) दिल्ली (4) चंडीगढ़

Name the city where the powerful bomb blast occurred on 7th September 2011.

- (1) Mumbai (2) Hyderabad (3) Delhi (4) Chandigarh

13. महाराष्ट्रातील खालीलपैकी कोणते स्थळ 'युनेस्कोने' जागतिक वारसा स्थळ म्हणून घोषित केलेले **नाही** ?

- (1) अजंठा लेणी (2) एलीफंटा लेणी
(3) छत्रपती शिवाजी टर्मिनस (4) महाबळेश्वर

Which of the following places of Maharashtra is **not** declared as a world heritage site by UNESCO ?

- (1) Ajanta Caves (2) Elephanta Caves
(3) Chhatrapati Shivaji Terminus (C.S.T.) (4) Mahabaleshwar

14. 'डॉंग फेंग 21डी' हे नाव कशाशी संबंधित आहे ?

- (1) उपग्रह (2) क्षेपणास्त्र
(3) शस्त्रास्त्र (4) अण्वस्त्र

The expression 'Dong Feng 21D' is related to

- (1) Satellite (2) Missile
(3) Weapon (4) Atomic weapon

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

RHM

6

A

15. MKCL च्या _____ शाखेमुळे महाराष्ट्रातील लोकांना संगणक शिक्षण घेण्याची सोय अधिक सुलभ झाली आहे.

- (1) DTH (2) ETH
(3) STD (4) यापैकी नाही

_____ branch of MKCL has facilitated computer education in Maharashtra.

- (1) DTH (2) ETH
(3) STD (4) None of the above

16. 5 फेब्रुवारी 2011 रोजी अत्याधुनिक 'सी-130 हर्क्युलिस' हे विमान भारताने कोणत्या देशाकडून खरेदी केले आहे ?

- (1) इंग्लंड (2) रशिया (3) यु.एस.ए. (अमेरिका) (4) चीन

From which country did India buy, on 5th February 2011, the latest aircraft 'C-130 Hercules' ?

- (1) England (2) Russia (3) U.S.A. (4) China

17. इंदिरा गांधी निराधार योजनेचा लाभ घेण्यासाठी लाभार्थीचे किमान वय किती असावे लागते ?

- (1) 60 (2) 65 (3) 58 (4) 55

What is the lower age limit for a person to get the benefits under the Indira Gandhi Niradhar Yojana ?

- (1) 60 (2) 65 (3) 58 (4) 55

18. महाराष्ट्रातील 16 जिल्ह्यांमध्ये किती ग्राम न्यायालये स्थापन करण्याचा निर्णय राज्यशासनाने सप्टेंबर 2011 मध्ये जाहीर केला ?

- (1) 15 (2) 30 (3) 40 (4) 45

How many Rural Courts (Gram Nyayalayas) are to be established in the 16 districts of Maharashtra as per its declaration in September 2011 ?

- (1) 15 (2) 30 (3) 40 (4) 45

19. 2010 हे वर्ष युनोतर्फे _____ वर्ष म्हणून जाहीर करण्यात आले आहे.

- (1) महिला वर्ष (2) पर्यावरण रक्षण वर्ष
(3) आंतरराष्ट्रीय जैवविविधता वर्ष (4) दहशतवाद विरोधी वर्ष

The year 2010 is declared by the UNO as the _____ .

- (1) Year for Women (2) Environment Protection Year
(3) International Biodiversity Year (4) Anti Terrorism Year

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

7

RHM

20. भारतीय संविधानच्या 113 व्या घटनादुरुस्तीन्वये कोणत्या राज्याचे नाव बदलण्यात आले ?

- (1) बिहार (2) ओरिसा
(3) मध्य प्रदेश (4) अरुणाचल प्रदेश

By the 113th Amendment of the Constitution of India, the name of which State has been changed ?

- (1) Bihar (2) Orissa
(3) Madhya Pradesh (4) Arunachal Pradesh

21. सन् 2010 - 11 मध्ये अरबस्थानातील _____ या देशात राष्ट्राध्यक्ष होस्नी मुबारक यांच्या सत्तेविरुद्ध क्रांती झाली.

- (1) लिबीया (2) ट्युनिशीया (3) इजिप्त (4) सर्बिया

The people of _____ revolted against the regime of the President Hosni Mubarak during 2010 - 11.

- (1) Libya (2) Tunisia (3) Egypt (4) Serbia

22. सन् 2010 साली भारताने अंटार्क्टिकेवर स्थापन केलेल्या तळाचे नाव काय आहे ?

- (1) भारत (2) इंडिया (3) भारती (4) हिंदुस्तान

What is the name of the base camp established by India in Antarctica in 2010 ?

- (1) Bharat (2) India (3) Bharati (4) Hindustan

23. 'स्टँडर्ड अँड पुअर्स' ही संस्था जगातील विविध देशांचे _____ मानांकन ठरविते.

- (1) सामाजिक (2) आर्थिक
(3) भ्रष्टाचार विषयक (4) प्रदूषण विषयक

'Standard and Poor's' institution decides _____ standard/rating of the various countries in the world.

- (1) Social (2) Economic
(3) Corruption (4) Pollution

24. केंद्रसरकारने सी.आर.झेड. हा कायदा कधी पास केला ?

- (1) 6 जानेवारी 2011 (2) 10 मार्च 2011
(3) 5 एप्रिल 2011 (4) 10 मे 2011

When did the Central Govt. pass the CRZ Act ?

- (1) 6 January 2011 (2) 10 March 2011
(3) 5 April 2011 (4) 10 May 2011

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

RHM

8

A

25. _____ 'अॅपल' चे संस्थापक यांचे 07 ऑक्टोबर 2011 रोजी निधन झाले.
 (1) स्टिव्हन्सन (2) स्टिव्ह जोब्स (3) जेकब ओराम (4) स्पिलबर्ग
 The founder of 'Apple' _____ passed away on 07th October 2011.
 (1) Stevenson (2) Steve Jobs (3) Jacob Oram (4) Spielberg
-
26. महाराष्ट्रातील पहिले 'वाय-फाय' शहर कोणते ?
 (1) नाशिक (2) मुंबई (3) पुणे (4) नागपूर
 Which is the first 'Wi-Fi' city of Maharashtra ?
 (1) Nashik (2) Mumbai (3) Pune (4) Nagpur
-
27. _____ साली अल्पसंख्याकांच्या संरक्षणासाठी राष्ट्रीय स्तरावर अल्पसंख्यांक आयोगाची निर्मिती झाली.
 (1) 1992 (2) 1979 (3) 1984 (4) 1989
 In the year _____ the National Commission for Minorities was set up for protection of minorities.
 (1) 1992 (2) 1979 (3) 1984 (4) 1989
-
28. कोणत्या घटनादुरुस्ती नुसार पंचायत राज व्यवस्थेत महिलांना 50% आरक्षण देण्यात आले ?
 (1) 109 वि (2) 110 वि
 (3) 111 वि (4) 112 वि
 By which amendment has 50% reservation been provided to the women in Panchayati Raj Institutions ?
 (1) 109th Amendment (2) 110th Amendment
 (3) 111th Amendment (4) 112th Amendment
-
29. मोबाईल फोनमध्ये आवाज, डाटा आणि चलचित्र यांचे एकाचवेळी तिव्र गतीने रूपांतर करण्याच्या सुविधेला काय म्हणतात ?
 (1) Portability (2) Fast Net (3) 2 G (4) 3 G
 What facility speedily transfers/transforms voice, data and video in a mobile phone ?
 (1) Portability (2) Fast Net (3) 2 G (4) 3 G
-
30. खालीलपैकी कोणत्या मराठी साहित्यिकास मराठी भाषेतील ग्रंथरचनेकरीता प्रथम ज्ञानपीठ पुरस्कार प्राप्त झाला ?
 (1) विंदा करंदीकर (2) वि.स. खांडेकर
 (3) आनंद यादव (4) कुसुमाग्रज (वि.वा. शिरवाडकर)
 Who is the first recipient of Gyanpeeth Puraskar in Marathi language ?
 (1) Vinda Karandikar (2) V.S. Khandekar
 (3) Anand Yadav (4) Kusumagraj (V.V. Shirwadkar)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A 9 RHM

31. $\frac{64+36}{0.64+0.36}$ ची किंमत _____ आहे.

- (1) 1   (2) 10   (3) 100   (4) $\frac{1}{100}$

The value of $\frac{64+36}{0.64+0.36}$ is

- (1) 1   (2) 10   (3) 100   (4) $\frac{1}{100}$

32. $9 + \frac{1}{0.9 + \frac{1}{9+1}}$ ची किंमत _____ आहे.

- (1) 10   (2) 0.10   (3) 0   (4) 9

The value of $9 + \frac{1}{0.9 + \frac{1}{9+1}}$ is

- (1) 10   (2) 0.10   (3) 0   (4) 9

33. $n, n+2$ आणि $n+4$ ह्या मुळ संख्या असतील तर

- (1) $n=2$ (2) $n=3$ (3) $n=5$ (4) $n=6$

The numbers $n, n+2$ and $n+4$ are all primes if

- (1) $n=2$ (2) $n=3$ (3) $n=5$ (4) $n=6$

34. भागाकार $\frac{3.75}{0.75} = \dots\dots\dots$

- (1) 0.005   (2) 0.5   (3) 5   (4) 0.05

Divide $\frac{3.75}{0.75} = \dots\dots\dots$

- (1) 0.005   (2) 0.5   (3) 5   (4) 0.05

35. 3 फेब्रुवारी 1997 ते 2 ऑक्टोबर 1997 पर्यंत किती दिवस असतात ?

- (1) 243   (2) 241   (3) 242   (4) 240

How many days are there from February 3, 1997 to October 2, 1997 ?

- (1) 243   (2) 241   (3) 242   (4) 240

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

RHM

10

A

36. जर $l = m = n = r \neq 0$ तर खालीलपैकी सर्वात मोठा अपूर्णाक कोणता ?

- a. $\frac{l}{7}$ b. $\frac{m}{11}$ c. $\frac{n}{5}$ d. $\frac{r}{3}$
- (1) a   (2) b   (3) c   (4) d

If $l = m = n = r \neq 0$, then which one is the largest fraction of the following ?

- a. $\frac{l}{7}$ b. $\frac{m}{11}$ c. $\frac{n}{5}$ d. $\frac{r}{3}$
- (1) a   (2) b   (3) c   (4) d

37. जर $x = -3$ असेल तर खालील राशीची किंमत किती ?

$$\frac{(x-3)^2}{(-3x^2 + x - 5)}$$

- (1) 0   (2) -1   (3) $-\frac{36}{35}$ (4) $\frac{36}{35}$

If $x = -3$, then the value of the following expression

$$\frac{(x-3)^2}{(-3x^2 + x - 5)} \text{ is}$$

- (1) 0   (2) -1   (3) $-\frac{36}{35}$ (4) $\frac{36}{35}$

38. सोडवा :

$$(16 \div 4) \div 4\{1 + 2(5 - 3) - 4(3 - 2)\}$$

- (1) -4   (2) 1   (3) 4   (4) 0

Simplify :

$$(16 \div 4) \div 4\{1 + 2(5 - 3) - 4(3 - 2)\}$$

- (1) -4   (2) 1   (3) 4   (4) 0

39. रिकाम्या जागा भरा.

$$2\frac{1}{3} + \dots + 1\frac{1}{6} = 5\frac{1}{4}$$

- (1) $2\frac{1}{4}$ (2) $1\frac{5}{4}$ (3) $1\frac{3}{4}$ (4) $1\frac{1}{5}$

Fill in the blanks.

$$2\frac{1}{3} + \dots + 1\frac{1}{6} = 5\frac{1}{4}$$

- (1) $2\frac{1}{4}$ (2) $1\frac{5}{4}$ (3) $1\frac{3}{4}$ (4) $1\frac{1}{5}$

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

11

RHM

40. रिकाम्या जागा भरा.

$$\frac{5}{6} \div \left(\frac{1}{2} + \frac{1}{3} \right) = \dots$$

- (1) $\frac{1}{2}$ (2) 1   (3) 2   (4) 3

Fill in the blanks.

$$\frac{5}{6} \div \left(\frac{1}{2} + \frac{1}{3} \right) = \dots$$

- (1) $\frac{1}{2}$ (2) 1   (3) 2   (4) 3

41. जर एक टेबल ₹ 720 ला विकल्यामुळे 20% नफा झाला तर टेबलाची खरेदी किंमत किती ?

- (1) ₹ 576   (2) ₹ 550   (3) ₹ 600   (4) ₹ 620

If a table sold at ₹ 720 earns a profit of 20%, then what is the purchase price of the table ?

- (1) ₹ 576   (2) ₹ 550   (3) ₹ 600   (4) ₹ 620

42. रिकामी जागा भरा.

3, 9, 6, 15, 45, 30, 75, _____

- (1) 275   (2) 105   (3) 135   (4) 225

Complete the series

3, 9, 6, 15, 45, 30, 75, _____

- (1) 275   (2) 105   (3) 135   (4) 225

43. एका रकमेवर 10% दराने दोन वर्षांचे चक्रवाढव्याज ₹ 210 असेल तर ती रक्कम किती असेल ?

- (1) ₹ 2000   (2) ₹ 1000   (3) ₹ 2100   (4) ₹ 1021

The compound interest at the rate of 10% for two years on a certain amount is ₹ 210. The amount invested is

- (1) ₹ 2000   (2) ₹ 1000   (3) ₹ 2100   (4) ₹ 1021

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

RHM

12

A

44. दिलीपची आई अलकाच्या वडीलांची बहीण आहे तर दिलीपची आई अलकाची कोण ?

- (1) मावशी (2) आत्या
(3) आई (4) काकू

Dilip's mother is Alka's father's sister, then the relation of Dilip's mother to Alka is

- (1) Mother's sister (2) Parental aunt
(3) Mother (4) Uncle's wife

45. 50 चे 30% अधिक 42 चा एक षष्ठांस म्हणजे

- (1) 220 चे 11% (2) 1000 चे 12%
(3) 110 चे 20% (4) 2000 चे 11%

30% of 50 plus $\frac{1}{6}^{\text{th}}$ of 42 equals

- (1) 11% of 220 (2) 12% of 1000
(3) 20% of 110 (4) 11% of 2000

46. $12 + [25 - \{25 - (25 - 12)\}] =$

- (1) 25 (2) 50 (3) 12 (4) 0

$12 + [25 - \{25 - (25 - 12)\}] =$

- (1) 25 (2) 50 (3) 12 (4) 0

47. खाली दिलेल्या बेरजेच्या गणितात $\square$ या स्थानावर कोणता अंक असला पाहिजे ?

$$\begin{array}{r} 2 \quad 5 \quad 8 \\ + \quad 1 \quad \square \quad 9 \\ + \quad 0 \quad \square \quad 8 \\ \hline \square \quad 5 \quad 5 \end{array}$$

- (1) 7 (2) 6 (3) 4 (4) 3

In the addition given below, the digit in the place of $\square$ is

$$\begin{array}{r} 2 \quad 5 \quad 8 \\ + \quad 1 \quad \square \quad 9 \\ + \quad 0 \quad \square \quad 8 \\ \hline \square \quad 5 \quad 5 \end{array}$$

- (1) 7 (2) 6 (3) 4 (4) 3

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

13

RHM

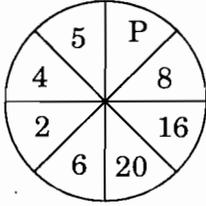
48. एका वर्गात 20 विद्यार्थी आहेत व त्यांची सरासरी उंची 105 सेमी आहे. 120 सेमी सरासरी उंची असलेल्या आणखी 10 विद्यार्थ्यांनी त्या वर्गात प्रवेश घेतला. आता वर्गातील विद्यार्थ्यांची सरासरी उंची काय असेत ?

- (1) 100 सेमी (2) 110 सेमी (3) 120 सेमी (4) 115 सेमी

There are 20 students with an average height of 105 cm in a class. Then 10 students with an average height of 120 cm join the class. What will be the average height of the class now ?

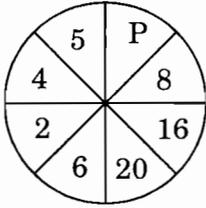
- (1) 100 cm (2) 110 cm (3) 120 cm (4) 115 cm

49. खालील वर्तुळात 'P' किंमत काय ?

- (1) $P = 21$ (2) $P = 28$ (3) $P = 24$ (4) $P = 27$

What is the value of 'P' in the following circle ?

- (1) $P = 21$ (2) $P = 28$ (3) $P = 24$ (4) $P = 27$

50. खाली दिलेली संख्या श्रेणी योग्य पर्याय निवडून पूर्ण करा :

1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, ..., 34

- (1) 19 (2) 20 (3) 21 (4) 23

Complete the following sequence of numbers by choosing the correct alternative :

1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, ..., 34

- (1) 19 (2) 20 (3) 21 (4) 23

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

RHM

14

A

51. जर (+) म्हणजे (-)
 (-) म्हणजे (×)
 (÷) म्हणजे (+)
 (×) म्हणजे (÷)

तर $10 \times 5 \div 3 - 2 + 3 = \dots$

- (1) 5   (2) 7   (3) $\frac{8}{3}$ (4) 9

If (+) means (-)

(-) means (×)

(÷) means (+)

(×) means (÷)

Then $10 \times 5 \div 3 - 2 + 3 = \dots$

- (1) 5   (2) 7   (3) $\frac{8}{3}$ (4) 9

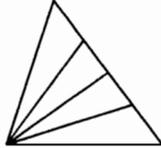
52. जर क्रमाने येणाऱ्या तीन अंकाची बेरीज 15 आहे तर त्यातील मधल्या अंकाचा वर्ग काय येईल ?

- (1) 16   (2) 25
 (3) 36   (4) यापैकी कोणताही नाही

If the sum of three consecutive numbers is 15, what is the square of the middle number ?

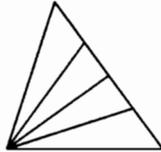
- (1) 16   (2) 25
 (3) 36   (4) None of these

53. आकृतीत किती त्रिकोण आहेत ?

- (1) 13   (2) 9   (3) 12   (4) 10

How many triangles are there in the figure ?

- (1) 13   (2) 9   (3) 12   (4) 10

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A 15 RHM

54. एक वर्षापूर्वी आईचे वय तिच्या मुलाच्या वयाच्या चौपट होते. सहा वर्षांनंतर तिचे वय मुलाच्या वयाच्या दुप्पटीपेक्षा 5 वर्षांनी जास्त होत असेल. तर आज त्यांच्या वयाचे गुणोत्तर काय असेल ?

- (1) 43 : 22 (2) 22 : 3 (3) 23 : 4 (4) 25 : 7

One year ago, a mother was four times older than her son. After six years her age would be 5 years more than double of her son's age. The present ratio of their ages will be

- (1) 43 : 22 (2) 22 : 3 (3) 23 : 4 (4) 25 : 7

55. 3 मीटर तारेचे 1200 सारखे तुकडे केल्यास एका तुकड्याची लांबी किती ?

- (1) 0.25 से.मी. (2) 0.025 से.मी. (3) 2.5 से.मी. (4) 2.25 से.मी.

If a 3 meter long wire is cut into 1200 pieces equally, then what is the length of one piece of wire ?

- (1) 0.25 cm (2) 0.025 cm (3) 2.5 cm (4) 2.25 cm

56. जर P हा M चा भाऊ आहे, Q हा M चा मुलगा आहे, P ची मुलगी R हीचे T शी लग्न झालेले आहे, M आणि S ह्या बहिणी आहेत तर S चे Q शी नाते संबंध काय असेल ?

- (1) आई (2) मावशी (3) बायको (4) बहिण

If P is the brother of M, Q is the son of M, R, the daughter of P is married to T, M and S are sisters, then how is S related to Q ?

- (1) Mother (2) Aunt (3) Wife (4) Sister

57. 11 ते 30 या संख्यांमध्ये विषम संख्यांची बेरीज किती ?

- (1) 250 (2) 300 (3) 200 (4) 325

What is the sum of all the odd numbers from 11 to 30 ?

- (1) 250 (2) 300 (3) 200 (4) 325

58. जर GOOD हा शब्द IMQB या संकेताक्षरांनी लिहीला जातो, तर BEST हा शब्द _____ या संकेताक्षरांनी लिहीला जाईल.

- (1) DCQR (2) DFUV (3) ZGUR (4) DCUR

If GOOD is coded as IMQB, so BEST is coded as

- (1) DCQR (2) DFUV (3) ZGUR (4) DCUR

59. 47 * 53 या संख्येत * च्या जागी कोणता अंक असला म्हणजे तीला 9 ने पूर्ण भाग जाईल ?

- (1) 9 (2) 6 (3) 0 (4) 8

What should replace * in the figure 47 * 53, so that it is divisible by 9 ?

- (1) 9 (2) 6 (3) 0 (4) 8

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

RHM

16

A

60. जर 768123 = PRINCE, तर 1823 = ...

- (1) RICE (2) PINE (3) CINE (4) NICE

If 768123 = PRINCE, then 1823 = ...

- (1) RICE (2) PINE (3) CINE (4) NICE

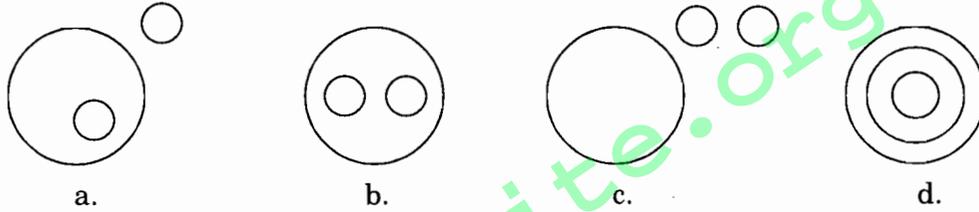
61. जर p आणि q चा म.सा.वि. x आहे आणि $q = xy$ तर p आणि q चा ल.सा.वि. काय असेल ?

- (1) xy (2) py (3) qy (4) pq

If H.C.F. of p & q is x and $q = xy$, then what will be L.C.M. of p & q ?

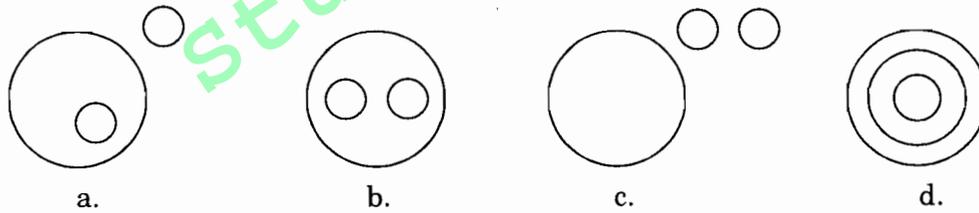
- (1) xy (2) py (3) qy (4) pq

62. महाराष्ट्रीयन, गुजराती आणि भारतीय यांच्यातील परस्परसंबंध खालीलपैकी कोणत्या आकृतीने दाखविता येईल ?

- (1) a (2) b (3) c (4) d

Which of the following diagrams best depicts the relationship between Maharashtrians, Gujaratis and Indians ?

- (1) a (2) b (3) c (4) d

63. एक कार 3 तासात 105 कि.मी. अंतर जाते तर त्याच वेगाने 5 तासात किती अंतर जाईल ?

- (1) 160 कि.मी. (2) 175 कि.मी. (3) 125 कि.मी. (4) 150 कि.मी.

A car travels 105 km in 3 hours. What distance will it travel in 5 hours at the same speed ?

- (1) 160 km (2) 175 km (3) 125 km (4) 150 km

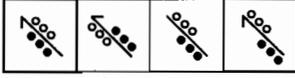
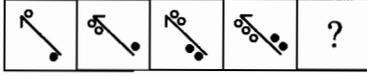
कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

17

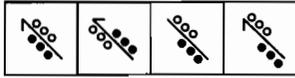
RHM

64. योग्य पर्याय वापरून आकृत्यांची क्रमिका पूर्ण करा.

- a. b. c. d.
 (1) a (2) b (3) c (4) d

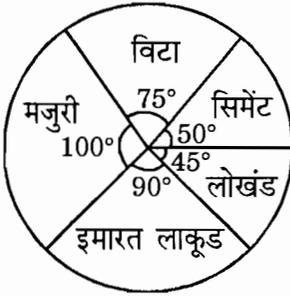
Complete the following series by choosing the right alternative.

- a. b. c. d.
 (1) a (2) b (3) c (4) d

प्र.क्र. 65 आणि 66 खालील आलेखावर आधारित आहेत.

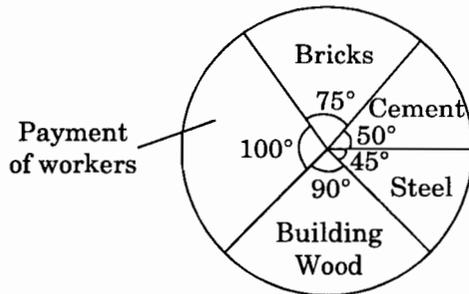
खालील वृत्तालेख इमारत बांधताना झालेल्या विविध बाबींवरील खर्च दर्शवितो :

जर इमारत बांधकामाचा एकूण खर्च ₹ 5,40,000 असेल तर खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या.

Q. No. 65 and 66 are based on the following pie-diagram.

The following pie-diagram shows the expenditure on various items to construct a building :

If the total expenditure of construction of building is ₹ 5,40,000, then answer the following questions.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

RHM

18

A

65. कोणत्या बाबीवर सर्वात कमी खर्च झालेला आहे ?

- (1) इमारत लाकूड (2) लोखंड (3) विटा (4) सिमेंट

On which item is the expenditure the least ?

- (1) Building Wood (2) Steel (3) Bricks (4) Cement

66. कोणत्या बाबीवर सर्वात जास्त खर्च झालेला आहे ?

- (1) मजुरी (2) इमारत लाकूड
(3) सिमेंट (4) लोखंड

On which item is the expenditure the highest ?

- (1) Payment of workers (2) Building Wood
(3) Cement (4) Steel

67. जर त्रिकोणाच्या तीन बाजूंचे माप 9 से.मी., 12 से.मी. आणि 15 से.मी. असेल तर त्रिकोणाचे क्षेत्रफळ मिळवा.

- (1) 54 (से.मी.)² (2) 57 (से.मी.)² (3) 59 (से.मी.)² (4) 61 (से.मी.)²

Find the area of a triangle whose sides are 9 cm, 12 cm and 15 cm.

- (1) 54 (cm)² (2) 57 (cm)² (3) 59 (cm)² (4) 61 (cm)²

68. X, Y आणि Z ने ₹ 4900, ₹ 6300 आणि ₹ 7000 एकाच योजनेत गुंतविले. जर X ला ₹ 749 नफा मिळाला तर Z ला कीती मिळेल ?

- (1) ₹ 963 (2) ₹ 1070 (3) ₹ 2140 (4) ₹ 2782

X, Y and Z invested ₹ 4900, ₹ 6300 and ₹ 7000 in one and the same scheme. If X gets ₹ 749 as profit, then Z will get

- (1) ₹ 963 (2) ₹ 1070 (3) ₹ 2140 (4) ₹ 2782

69. जर दोन संख्येचे गुणोत्तर 2 : 3 आहे. आणि त्यांच्या वर्गाची बेरीज 468 आहे तर ते दोन अंक शोधा.

- (1) 12, 14 (2) 10, 18 (3) 10, 12 (4) 12, 18

Two numbers are in the ratio of 2 : 3. If the sum of their squares is 468, find them.

- (1) 12, 14 (2) 10, 18 (3) 10, 12 (4) 12, 18

70. जर a, b, c, d आणि e हे पांच क्रमाने येणारे विषम अंक आहे तर त्यांची सरासरी काय येईल ?

- (1) b (2) c (3) d (4) a

If a, b, c, d and e are five consecutive odd numbers, then their average is

- (1) b (2) c (3) d (4) a

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

19

RHM

71. महाराष्ट्र राज्याची प्रशासकीय विभागात विभागणी झाली आहे.

- (1) 6 (2) 4 (3) 7 (4) 9

Maharashtra State administration is divided into _____ divisions.

- (1) 6 (2) 4 (3) 7 (4) 9

72. मांजरा पठार कुठल्या भागात आहे ?

- (1) मराठवाडा (2) पश्चिम महाराष्ट्र
(3) विदर्भ (4) खानदेश

The Manjara plateau lies in which region ?

- (1) Marathwada (2) Western Maharashtra
(3) Vidarbha (4) Khandesh

73. मुंबई व नांदेड ही शहरे जवळपास एकाच अक्षवृत्तावर असूनसुद्धा मुंबईचे तापमान नांदेडपेक्षा कमी आहे कारण -

- (1) मुंबई हे बंदर आहे (2) मुंबई हे सागरकिनारा जवळ आहे
(3) वरील पैकी कोणते ही नाही (4) वरील दोन्ही (1 व 2)

Mumbai and Nanded cities are almost around the same latitude but Mumbai has lower temperatures than Nanded because -

- (1) Mumbai is a port (2) Mumbai is situated near the sea coast
(3) Neither of the above (4) Both the above (1 & 2)

74. भामरागड टेकड्या खालील पैकी कुठे स्थित आहेत ?

- (1) औरंगाबाद (2) गडचिरोली (3) चंद्रपूर (4) नंदूरबार

Bhamragad hills are located in

- (1) Aurangabad (2) Gadchiroli (3) Chandrapur (4) Nandurbar

75. इ.स. 2011 च्या जनगणनेनुसार महाराष्ट्राचे लिंग गुणोत्तर 925 आहे आणि मुली व मुले यांचे लिंग गुणोत्तर _____ आहे.

- (1) 833 (2) 933 (3) 922 (4) 950

According to the Census 2011, the sex ratio of Maharashtra is 925 and the ratio of girls to boys is

- (1) 833 (2) 933 (3) 922 (4) 950

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

RHM

20

A

76. खालील पैकी कुठल्या जिल्ह्यामध्ये उन्हाळी (मार्च ते मे) पर्जन्याची सर्वाधिक नोंद होते ?

- (1) कोल्हापूर (2) सातारा (3) पूणे (4) ठाणे

Which of the following districts records the highest summer (March to May) rainfall ?

- (1) Kolhapur (2) Satara (3) Pune (4) Thane

77. खालील पैकी कोणते वाक्य बरोबर **नाही** ?

- (1) महाराष्ट्रातील एकूण गोंड लोकसंख्येपैकी 60% गोंड चंद्रपूर जिल्ह्यात रहातात
 (2) सर्व आदीवासी लोक धर्मावर विश्वास ठेवतात
 (3) आदीवासी लोक प्रामुख्याने लहान प्रदेशात व लहान घरात रहातात
 (4) सर्व आदीवासी एकच भाषा बोलतात

Which of the following statements is **not** true ?

- (1) Sixty percent of the total Gond population of Maharashtra lives in Chandrapur district.
 (2) All tribes believe in religion.
 (3) Tribal people mostly live in small regions and small houses.
 (4) All tribals speak the same language.

78. खालील पैकी कुठल्या केंद्रावर सर्वाधिक पाऊसाची नोंद होते ?

- (1) हर्णे (2) वेगुर्ला (3) ठाणे (4) रत्नागिरी

Which of the following centres records maximum rainfall ?

- (1) Harnai (2) Vengurla (3) Thane (4) Ratnagiri

79. पुढील पैकी कोणते वाक्य पूर्णपणे बरोबर आहे ?

- (1) अहमदनगर औरंगाबाद विभागापेक्षा मोठा आहे.
 (2) अहमदनगर महाराष्ट्राचा सर्वात मोठा जिल्हा आहे.
 (3) अहमदनगर पुण्याच्या जवळ आहे.
 (4) अहमदनगर मोठे शहर आहे.

Which is the totally correct sentence out of these ?

- (1) Ahmadnagar is larger than Aurangabad.
 (2) Ahmadnagar is the largest district in Maharashtra.
 (3) Ahmadnagar is near Pune.
 (4) Ahmadnagar is a big city.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

21

RHM

80. महाराष्ट्रातील सर्वात जास्त लांबीची नदी कोणती ?

- (1) भीमा (2) गोदावरी (3) कृष्णा (4) वर्धा

Which is the longest river in Maharashtra ?

- (1) Bhima (2) Godavari (3) Krishna (4) Wardha

81. योग्य जोडी कोणती ते सांगा :

अ <u>अभयारण्य</u>	ब <u>स्थान</u>
अ. किनवट	i. कोल्हापूर
ब. कर्नाळा	ii. अहमदनगर
क. रेहकुरी	iii. रायगड
ड. दाजीपूर	iv. यवतमाळ व नांदेड
(1) अ-i, ब-ii, क-iii, ड-iv	(2) अ-iv, ब-iii, क-ii, ड-i
(3) अ-ii, ब-iv, क-iii, ड-i	(4) अ-i, ब-ii, क-iv, ड-iii

Match the following :

A <u>Sanctuary</u>	B <u>Place</u>
A. Kinwat	i. Kolhapur
B. Karnala	ii. Ahmadnagar
C. Rehekuri	iii. Raigad
D. Dajipur	iv. Yawatmal-Nanded
(1) A-i, B-ii, C-iii, D-iv	(2) A-iv, B-iii, C-ii, D-i
(3) A-ii, B-iv, C-iii, D-i	(4) A-i, B-ii, C-iv, D-iii

82. खालील पैकी कुठल्या जिल्ह्यात सर्वात कमी वनक्षेत्र आहे ?

- (1) लातूर (2) मुंबई उपनगर
(3) उस्मानाबाद (4) जालना

Which of the following districts has the least area under forest cover ?

- (1) Latur (2) Suburban Mumbai
(3) Osmanabad (4) Jalna

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

83. खालील पैकी कोणत्या एका गटातील नद्या पश्चिमघाटात उगम पावून पश्चिमेकडे जातात ?

(1) तापी, सावित्री, काळू	(2) सावित्री, काळू, उल्हास
(3) काळू, गिरना, कुंडळिका	(4) सावित्री, उल्हास, गोदावरी

Which of the following groups of rivers originates in the Western Ghats and flows westward ?

(1) Tapi, Savitri, Kalu	(2) Savitri, Kalu, Ulhas
(3) Kalu, Girna, Kundlika	(4) Savitri, Ulhas, Godavari

84. खालील पैकी कुठले राष्ट्रीय उद्यान विदर्भ विभागात मोडत **नाही** ?

(1) नवेगाव	(2) गुगामाळ
(3) पेंच	(4) वरील पैकी कोणतेही नाही

Which of the following National Parks is **not** located in the Vidarbha region ?

(1) Navegaon	(2) Gugamal
(3) Pench	(4) None of the above

85. महाराष्ट्रातील कमी पावसाचा जिल्हा कोणता ?

(1) नाशीक जिल्हा	(2) पुणे जिल्हा
(3) चंद्रपूर जिल्हा	(4) यापैकी नाही

Which of the following districts has low rainfall in Maharashtra ?

(1) Nashik District	(2) Pune District
(3) Chandrapur District	(4) None of these

86. खालील पैकी कुठल्या जिल्ह्याचा चांदोली राष्ट्रीय उद्यानामध्ये समावेश होत **नाही** ?

(1) सांगली	(2) सातारा	(3) रायगड	(4) रत्नागिरी

Which of the following districts is **not** included in the Chandoli National Park ?

(1) Sangli	(2) Satara	(3) Raigad	(4) Ratnagiri

87. गोदावरी व भीमा नद्यांची खोरी कोणत्या पर्वत रांगेने वेगळी झाली आहे ?

(1) सातमाळा	(2) अजिंठा
(3) हरीश्चंद्र-बालाघाट	(4) गावीलगड

Which of the following mountain ranges divides Godavari and Bhima river basins ?

(1) Satmala	(2) Ajanta
(3) Harishchandra-Balaghat	(4) Gawilgad

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

23

RHM

88. ग्रामीण वस्तीच्या स्थानावर परिणाम करणारा सर्वात म्हत्वाचा घटक कोणता ?

- (1) पाण्याची उपलब्धता (2) खनिजे
(3) उद्योग (4) वाहतुक

Which is the main factor affecting the location of the rural settlements ?

- (1) Availability of water (2) Minerals
(3) Industry (4) Transportation

89. एकट्या महाराष्ट्र राज्यात भारतातील एकूण उत्पादनापैकी 40% साठा कोणत्या खनिजाचा आहे ?

- (1) लोह खनिज (2) मॅगनीज
(3) कोळसा (4) यापैकी नाही

Maharashtra State alone has nearly 40% of India's stock of which of the following minerals ?

- (1) Iron ore (2) Manganese
(3) Coal (4) None of these

90. खालील पैकी कुठल्या जिल्ह्यात नारळ लागवडीचे सर्वाधिक क्षेत्र आहे ?

- (1) रत्नागिरी (2) रायगड (3) सिंधुदुर्ग (4) ठाणे

Which of the following districts has the maximum area under coconut plantation ?

- (1) Ratnagiri (2) Raigad (3) Sindhudurg (4) Thane

91. जोडया जुळवा :

अ

- अ. सिंधुदुर्ग
ब. मुंबई
क. गडचिरोली
ड. ठाणे

- (1) अ-iv, ब-ii, क-i, ड-iii
(3) अ-iii, ब-ii, क-iv, ड-i

Match the following :

- A
A. Sindhudurg
B. Mumbai
C. Gadchiroli
D. Thane

- (1) A-iv, B-ii, C-i, D-iii
(3) A-iii, B-ii, C-iv, D-i

ब

- i. पेट्रोलियम/खनिजतेल
ii. औषधी खनिजयुक्त पाणी
iii. मॅगनीज
iv. चुनखडी

- (2) अ-iii, ब-i, क-iv, ड-ii
(4) अ-ii, ब-i, क-iii, ड-iv

- B
i. Petroleum/mineral oil
ii. Mineral water
iii. Manganese
iv. Limestone

- (2) A-iii, B-i, C-iv, D-ii
(4) A-ii, B-i, C-iii, D-iv

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

RHM

24

A

92. नंदुरबार जिल्ह्यात स्त्रि-पुरुष प्रमाण किती आहे ?

- (1) 937 (2) 960 (3) 975 (4) 935

In Nandurbar district the male-female ratio is

- (1) 937 (2) 960 (3) 975 (4) 935

93. पश्चिम घाटातील महत्वाची खिंड कोणती जी कोकण व देश यांना जोडते ?

- (1) आंबोळी घाट (2) फोंडा घाट (3) बोर घाट (4) आंबा घाट

Which major pass in the Western Ghats connects Konkan with the East ?

- (1) Amboli ghat (2) Fonda ghat (3) Bor ghat (4) Amba ghat

94. महाराष्ट्रातील सर्वाधिक लोकसंख्या वाढ ही _____ ह्या जनगणना वर्षी नोंदवीण्यात आली.

- (1) 1971 (2) 1981 (3) 1991 (4) 1961

The maximum growth in the population of Maharashtra was reported in the _____ census.

- (1) 1971 (2) 1981 (3) 1991 (4) 1961

95. महाराष्ट्राची कोणती सीमा चुकीची आहे ?

- (1) गुजराथ महाराष्ट्राच्या ईशान्येला आहे
(2) मध्य प्रदेश महाराष्ट्राच्या पश्चिमेला आहे
(3) विंध्य पर्वत महाराष्ट्राच्या दक्षिणेला आहे
(4) वरील पैकी सर्व

Which statement is wrong about the boundary of Maharashtra ?

- (1) Gujarat is North-East of Maharashtra
(2) Madhya Pradesh is to the West of Maharashtra
(3) Vindhya mountain is to the South of Maharashtra
(4) All of these

96. खालील पैकी कुठली अनुसूचित जमात ठाणे जिल्हात आढळत **नाही** ?

- (1) वारली (2) गोंड (3) मल्हार कोळी (4) कोरकु

Which of the following Scheduled Tribes is **not** found in the Thane district ?

- (1) Warli (2) Gond (3) Malhar Koli (4) Korku

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

25

RHM

97. स्थलांतराने काय परिणाम होतात.

- (1) लिंग गुणोत्तर बदलते
- (2) आर्थिक परीणाम होतो
- (3) जन्मदर व मृत्युदर बदलतो
- (4) वरील पैकी सर्व

As a result of migration there is a

- (1) change in the sex ratio
- (2) change in the economics
- (3) change in the birth and death rates
- (4) All of these

98. खालील पैकी कुठल्या जिल्ह्यातील साक्षरता दर हा सर्वात कमी आहे ?

(1) गडचिरोली	(2) हिंगोली
(3) नंदूरबार	(4) परभणी

Which of the following districts has the least literacy rate ?

(1) Gadchiroli	(2) Hingoli
(3) Nandurbar	(4) Parbhani

99. महाराष्ट्राला कोणत्या वाचांपासून पाऊस मिळतो ?

(1) मान्सून वारे	(2) व्यापारी वारे
(3) प्रतिव्यापारी वारे	(4) स्थानीक वारे

Which winds give rainfall to Maharashtra ?

(1) Monsoon winds	(2) Trade winds
(3) Anti-trade winds	(4) Local winds

100. देवरूख - कोल्हापूर महामार्ग हा _____ घाटातून जातो.

(1) गगनबावडा	(2) कुंडी
(3) कोळंबा	(4) वरंध

The Devrukh - Kolhapur Highway passes through the _____ ghat.

(1) Gaganbawada ghat	(2) Kundi
(3) Kolamba	(4) Varandh

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

101. माहितीच्या अधिकाराचा कायदा सर्वप्रथम खालीलपैकी कोणत्या देशात अस्तित्वात आला ?

(1) द. आफ्रिका	(2) ऑस्ट्रेलिया
(3) यु.एस.ए. (अमेरिका)	(4) स्विडन

Name the country in which the Right to Information Act first came into being.

(1) South Africa	(2) Australia
(3) USA	(4) Sweden

102. माहितीचा अधिकार अधिनियम नुसार लोकसभेचे तत्संबंधित किंवा तदनुषंगिक बाबीं करिता 'सक्षम अधिकारी' _____ असतील.

(1) लोकसभेचे अध्यक्ष	(2) लोकसभेचे उपाध्यक्ष
(3) कायदा मंत्री	(4) पंतप्रधान

In case of matters connected thereto or incidental thereto Lok Sabha i.e. House of People the 'competent authority' is

(1) The Speaker of Lok Sabha	(2) The Deputy Speaker of Lok Sabha
(3) The Law Minister	(4) The Prime Minister

103. जर मागितलेली माहिती, एखाद्या व्यक्तीचे जीवित वा स्वातंत्र्य या संबंधातील असेल तर, विनंतीचा अर्ज मिळाल्यापासून _____ च्या आत ती माहिती, देण्यात येईल.

(1) दोन दिवस	(2) 48 तास	(3) 24 तास	(4) 6 तास

Where the information sought for, concerns the life or liberty of a person, the said information shall be provided within _____ time.

(1) two days	(2) 48 hours	(3) 24 hours	(4) 6 hours

104. खालीलपैकी कोणती माहिती प्रकट करणे बंधनकारक **नाही** ?

- (1) विदेशी शासनाकडून विश्वासपूर्वक मिळालेली माहिती
- (2) जी प्रकट केल्याने संसदेच्या किंवा राज्य विधानमंडळाच्या विशेषाधिकारांचा भंग होईल अशी माहिती
- (3) जी प्रकट केल्यामुळे न्यायालयाचा अवमान होईल अशी माहिती
- (4) वरीलपैकी सर्व

Which of the following informations is **not** open to disclosure under the RTI Act ?

- (1) Information received in confidence from a Foreign Government
- (2) Information which would cause a breach of privilege of Parliament or the State Legislature
- (3) Information, the disclosure of which may constitute Contempt of Court
- (4) All the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

27

RHM

105. प्रत्येक माहिती आयुक्त, पदधारणाच्या दिनांका पासून _____ वर्षांच्या कालावधी करिता आपले पद धारण करील.

- (1) 10 (2) 2 (3) 7 (4) 5

Every Information Commissioner shall hold his office for a term of _____ years from the date on which he enters upon his office.

- (1) 10 (2) 2 (3) 7 (4) 5

106. मुख्य माहिती आयुक्त व माहिती आयुक्तास निलंबित करण्या आधी, राष्ट्रपतींना _____ चा अभिप्राय घेवून त्यानुसार कारवाई करता येईल.

- (1) सर्वोच्च न्यायालय (2) पंतप्रधान
(3) निवडणुक आयुक्त (4) विरोधी पक्ष नेता

The President, before suspending the Chief Information Commissioner or the Information Commissioner, shall refer the matter to _____ and act upon its report accordingly.

- (1) The Supreme Court (2) The Prime Minister
(3) The Election Commissioner (4) The Leader of Opposition

107. राज्य मुख्य माहिती आयुक्ताची व राज्य माहिती आयुक्ताची नियुक्ती मुख्य मंत्र्यांच्या अध्यक्षते खाली गठीत समितीच्या शिफारसी नुसार _____ द्वारे केली जाते.

- (1) पंतप्रधान (2) राष्ट्रपती
(3) राज्यपाल (4) विधान सभा

The State Chief Information Commissioner and the State Information Commissioner is appointed by _____ on the recommendations of a committee chaired by the Chief Minister.

- (1) Prime Minister (2) President
(3) Governor (4) Legislative Assembly

108. केंद्रीय माहिती आयोग किंवा राज्य माहिती आयोगास कोणत्याही बाबींची चौकशी करताना _____ चे अधिकार निहीत करण्यात आले आहे.

- (1) फौजदारी न्यायालय (2) चौकशी न्यायालय (ट्रायल कोर्ट)
(3) सत्र न्यायालय (4) दिवाणी न्यायालय

The Central Information Commission or the State Information Commission have the powers of a _____ while enquiring into a matter.

- (1) Criminal Court (2) Trial Court
(3) Sessions Court (4) Civil Court

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

RHM

28

A

109. केंद्रीय जन माहिती अधिकारी अथवा राज्य जन माहिती अधिकारी यांच्या निर्णया विरुद्ध _____ दिवसात अपिल करता येते.

- (1) 20 (2) 30 (3) 40 (4) 60

The period of appeal against the decision of the Central Public Information Officer or the State Public Information Officer is of _____ days.

- (1) 20 (2) 30 (3) 40 (4) 60

110. अर्जदाराचे कोणतेही नुकसान अथवा अन्य हानीस जबाबदार सार्वजनिक प्राधिकरणाला भरपाई देण्याचे आदेश देण्याचे अधिकार _____ ला आहे.

- (1) केंद्रीय माहिती आयोग / राज्य माहिती आयोग
(2) राज्य जन माहिती आयोग
(3) केंद्रीय जन माहिती आयोग
(4) राज्यपाल

The _____ is empowered to make the public authority compensate the complainant for any loss suffered.

- (1) Central Information Commission / State Information Commission
(2) State Public Information Commission
(3) Central Public Information Commission
(4) Governor

111. माहिती अधिकार अधिनियमाची एकूण _____ कलमे आहेत.

- (1) 29 (2) 30 (3) 31 (4) 32

The Right to Information Act contains in all _____ sections.

- (1) 29 (2) 30 (3) 31 (4) 32

112. माहिती चा अधिकार अधिनियम खाली माहिती मागण्याचा अधिकार कोणाला आहे ?

- (1) विदेशी व्यक्ती (2) सर्व भारतीय नागरीक
(3) इतर राष्ट्रांचे दूत (4) वरिल सर्वांना

Who has the right to seek information under the Right to Information Act ?

- (1) A foreigner (2) All citizens of India
(3) Ambassadors of other nations (4) All the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

www.StudySite.org

A

29

RHM

113. केंद्र सरकार द्वारे स्थापीत गुप्तवार्ता व सुरक्षा संघटनांना माहितीचा अधिकार अधिनियम लागू नाही, परंतु मानवी हक्कांचे उल्लंघन करण्याच्या अभिकथनांशी संबंधीत असणारी माहिती _____ दिवसांच्या आत द्यावी लागेल.

- (1) 45 (2) 30 (3) 25 (4) 20

Although the Right to Information Act is not applicable to the intelligence and security organisations established by the Central Government yet, information pertaining to human rights violations has to be imparted within _____ days.

- (1) 45 (2) 30 (3) 25 (4) 20

114. माहिती अधिकार अधिनियम खाली अर्ज केलेल्या तारखेपासून मागील _____ वर्षा पूर्वीची माहिती मागता येते.

- (1) 35 (2) 30
(3) 25 (4) 20

An applicant can seek information relating to an occurrence or an event or a matter which has taken place _____ years before the date of application.

- (1) 35 (2) 30
(3) 25 (4) 20

115. राज्य मुख्य माहिती आयुक्त आपल्या पदाचा लेखी राजीनामा _____ ला उद्देशून देतात.

- (1) राष्ट्रपती
(2) राज्यपाल
(3) केंद्रीय मुख्य माहिती आयुक्त
(4) मुख्यमंत्री

The State Chief Information Commissioner shall address his resignation in writing to

- (1) The President
(2) The Governor
(3) Central Chief Information Commissioner
(4) Chief Minister

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

116. _____ यांच्या नेतृत्वाखाली भिललांनी लेफ्टनंट केनेडीचा पराभव केला होता.

(1) उमा नाईक	(2) खाजा नाईक
(3) भिमा नाईक	(4) काजी सिंग

Under the leadership of _____ the Primitive People (Adivasis) defeated Lieutenant Kennedy.

(1) Uma Naik	(2) Khwaja Naik
(3) Bhima Naik	(4) Kazi Singh

117. आर्थिक शोषणाचा सिद्धांत मांडून ब्रिटिश सरकारविरुद्ध आर्थिक जागृती कोणी घडवून आणली ?

(1) फिरोजशाह मेहता	(2) महादेव गोविंद रानडे
(3) दादाभाई नौरोजी	(4) गोपाळ गणेश आगरकर

Who put forth the Economic Drain theory causing economic awakening against the British Government ?

(1) Ferozshah Mehta	(2) Mahadev Govind Ranade
(3) Dadabhai Naoroji	(4) Gopal Ganesh Agarkar

118. _____ याने एका स्त्रीला सतीपासून परावृत्त करण्यासाठी बनारसपर्यंतचा प्रवासखर्च दिला व तिला सती जाण्यापासून परावृत्त केले.

(1) ग्रॅट डफ	(2) लॉर्ड वेलस्ली
(3) विलियम बेंटीक	(4) हेन्री डंडास रॉबर्टसन

_____ gave a woman travelling expenses upto Banaras to discourage her from Sati tradition and succeeded in his attempt.

(1) Grant Duff	(2) Lord Wellesley
(3) William Bentinck	(4) Henry Dundas Robertson

119. वासुदेवफडके, वामनराव भावे, लक्ष्मण इंदापूरकर यांनी इ.स. 1874 साली _____ ही शाळा सुरू केली.

(1) ऐक्यवर्धिनी संस्था	(2) ब्राम्हो पोस्टल मिशन
(3) पुना नेटिव्ह इन्स्टीट्यूट	(4) डिप्रेस्ड क्लासेस मिशन

_____ was started in 1874 by Vasudev Phadke, Vamanrao Bhave and Laxmanrao Indapurkar.

(1) Ekyawardhini Sanstha	(2) Bramho Postal Mission
(3) Poona Native Institute	(4) Depressed Classes Mission

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

31

RHM

120. विष्णुशास्त्री चिपळूणकरांच्या कोणत्या वृत्तपत्राने महाराष्ट्रात सामाजिक सुधारणेच्या बाबतीत मोलाची कामगिरी बजाविली आहे ?

(1) ज्ञानप्रकाश	(2) ज्ञानोदय
(3) प्रभाकर	(4) इंदुप्रकाश

Name the newspaper started by Vishnushastri Chiplunkar which substantially contributed to the social reforms in Maharashtra.

(1) Gyanprakash	(2) Gyanodaya
(3) Prabhakar	(4) Induprakash

121. 'संपूर्ण भूमी ईश्वराची आहे' ही घोषणा कोणी केली ?

(1) विनोबा भावे	(2) महात्मा गांधी
(3) लाल बहादुर शास्त्री	(4) विनायक सावरकर

Who raised the slogan 'All land belongs to God' ?

(1) Vinoba Bhave	(2) Mahatma Gandhi
(3) Lal Bahadur Shastri	(4) Vinayak Savarkar

122. इ.स. 1854 मध्ये _____ यांनी मुंबई येथे पहिली कापडाची गिरणी सुरू केली.

(1) कावसजी दावर	(2) सर मंगलदास नथुभाऊ
(3) मोरारजी गोकुळदास	(4) दिवशा पेटिट

In 1854 _____ started the first cotton mill in Mumbai.

(1) Kawasji Dawar	(2) Sir Mangaldas Nathubhau
(3) Morarji Gokuldas	(4) Diwasha Petit

123. मुळशीच्या सत्याग्रहाचे नेतृत्व कोणी केले ?

(1) शंकरराव मोरे	(2) केशवराव जेधे
(3) सेनापती बापट	(4) नारायण मेघाजी लोखंडे

Who was the leader of Mulashi Satyagraha ?

(1) Shankarrao More	(2) Keshavrao Jedhe
(3) Senapati Bapat	(4) Narayan Meghaji Lokhande

124. 'वेदाकडे वळा' कोणी म्हटले होते ?

(1) रामकृष्ण परमहंस	(2) राजा राम मोहन रॉय
(3) स्वामी दयानंद सरस्वती	(4) स्वामी विवेकानंद

Who said 'Go back to Vedas' ?

(1) Ramkrishna Paramhans	(2) Raja Ram Mohan Roy
(3) Swami Dayanand Saraswati	(4) Swami Vivekanand

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

RHM

32

A

125. 25 डिसेंबर 1927 रोजी _____ यांनी मनुस्मृतीचे दहन केले.

- (1) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर (2) गंगाधर निळकंठ सहस्रबुद्धे
(3) एस.एम. जोशी (4) बी.के. गायकवाड

_____ burnt 'Manusmriti' on 25th December 1927.

- (1) Dr. Babasaheb Ambedkar (2) Gangadhar Nilkanth Sahastrabudhe
(3) S.M. Joshi (4) B.K. Gaikwad

126. सन् 1940 मध्ये _____ यांच्या अध्यक्षतेखाली संयुक्त महाराष्ट्र सभा स्थापन झाली.

- (1) श्री एस.एम. जोशी (2) श्री रामराव देशमुख
(3) श्री ज.स. करंदिकर (4) श्री गं.त्र्य. माडखोलकर

Under the Chairmanship of _____ Samyakta Maharashtra Sabha was established in 1940.

- (1) Shri S.M. Joshi (2) Shri Ramrao Deshmukh
(3) Shri J.S. Karandikar (4) Shri G.T. Madkholkar

127. कोणत्या कायद्याने प्रांतिय शासन व्यवस्था सुरू केली ?

- (1) 1892 (2) 1909 (3) 1919 (4) 1935

By which Act was Provincial Government started ?

- (1) 1892 (2) 1909 (3) 1919 (4) 1935

128. परदेशी कापडावर बहिष्कार चालू असताना. परदेशी कापडाने भरलेल्या. मोटारीपुढे तिरंग्यासह _____ यांनी बलीदान केले.

- (1) श्रीकृष्ण सारडा (2) जगन्नाथ शिंदे
(3) कुर्बान हुसेन (4) बाबु गेनू

_____ sacrificed his life with a tri-colour flag under the foreign clothes loaded carrier.

- (1) Shrikrishna Sarda (2) Jagannath Shinde
(3) Kurban Hussain (4) Babu Genu

129. भारत - चीन युद्धानंतर कोणत्या पंतप्रधानांनी प्रथम चीनला भेट दिली ?

- (1) पंडित जवाहरलाल नेहरू (2) इंदिरा गांधी
(3) राजीव गांधी (4) पि.व्ही. नरसिंह राव

After Indo - China war, who was the first Prime Minister of India to visit China ?

- (1) Pandit Jawaharlal Nehru (2) Indira Gandhi
(3) Rajiv Gandhi (4) P.V. Narsimha Rao

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

33

RHM

130. _____ ह्या चाफेकर बंधुनी कमिशनर रँडची हत्या केली.

- (1) दामोदर व गोपाळ (2) बाळकृष्ण व वासूदेव
(3) बाळकृष्ण व गोपाळ (4) दामोदर व बाळकृष्ण

_____ Chaphekar brothers assassinated Commissioner Rand.

- (1) Damodar and Gopal (2) Balkrishna and Vasudev
(3) Balkrishna and Gopal (4) Damodar and Balkrishna

131. भारतीय राज्यघटनेच्या उद्देशपत्रीकेमध्ये 'धर्मनिरपेक्ष' आणि 'समाजवादी' या शब्दांचा समावेश 1976 च्या _____ घटनादुरुस्तीनुसार करण्यात आला.

- (1) 44वी (2) 41वी (3) 42वी (4) 46वी

The words 'Secular' and 'Socialist' have been included in the Preamble of the Indian Constitution through the _____ amendment of 1976.

- (1) 44th (2) 41st (3) 42nd (4) 46th

132. भारतीय राज्यघटनेने स्विकाराळेल्या संसदीय पद्धतीत कोण खरा प्रमुख असतो ?

- (1) राष्ट्रपती (2) राज्यपाल
(3) पंतप्रधान (4) मुख्यमंत्री

According to the Constitution of India, in Parliamentary system who is the real head ?

- (1) The President (2) The Governor
(3) The Prime Minister (4) The Chief Minister

133. घटनेच्या खालील पैकी कोणत्या कलमामध्ये घटनादुरुस्तीच्या पद्धतीची तरतूद आहे ?

- (1) 368 (2) 365 (3) 128 (4) 360

In which of the following Articles, has the procedure for amendment of the Constitution been provided ?

- (1) 368 (2) 365 (3) 128 (4) 360

134. भारतात आतापर्यंत कोणत्या राष्ट्रपतीने दोन वेळा राष्ट्रपती पद भुषवले आहे ?

- (1) डॉ. राजेंद्र प्रसाद (2) डॉ. झाकीर हुसेन
(3) आर. व्यंकटरमण् (4) के.आर. नारायणन्

Name the President of India who was in the office twice.

- (1) Dr. Rajendra Prasad (2) Dr. Zakir Hussain
(3) R. Venkatraman (4) K.R. Narayanan

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

RHM

34

A

135. भारतीय संविधानच्या भाग 14 च्या भागातील कलम 312 नुसार खालील पैकी कोणाला 'अखिल भारतीय सेवा' निर्माण करण्याचा अधिकार आहे ?

(1) पंतप्रधानाला	(2) राज्य विधीमंडळाला
(3) संसदेला	(4) मंत्रीमंडळाला

Who has the authority for creation of 'All India Services' as stated in Article 312 of Part 14 of the Indian Constitution ?

(1) Prime Minister	(2) State Legislature
(3) Parliament	(4) Cabinet

136. 44 व्या घटनादुरुस्तीने मूलभूत अधिकारांच्या यादीतून कोणता अधिकार काढून टाकण्यात आला ?

(1) समानतेचा अधिकार	(2) संपत्तीचा अधिकार
(3) स्वातंत्र्याचा अधिकार	(4) शैक्षणिक अधिकार

Name the Fundamental Right that was deleted by the 44th Amendment to the Indian Constitution.

(1) Right to Equality	(2) Right to Property
(3) Right to Independence	(4) Right to Education

137. भारतीय राज्यघटनेच्या कलम _____ मध्ये नागरीकांच्या मुलभूत कर्तव्यांचा उल्लेख केला आहे.

(1) 36(अ)	(2) 51	(3) 12 ते 35	(4) 51(अ)

Article _____ of the Indian Constitution provides for Fundamental Duties of the citizens.

(1) 36(a)	(2) 51	(3) 12 to 35	(4) 51(a)

138. सरकारीया आयोगाले कोणत्या दिवशी आपला अहवाल पंतप्रधान राजीव गांधी यांना संपूर्त केला ?

(1) 17 ऑक्टोबर 1987	(2) 27 ऑक्टोबर 1987
(3) 7 नोव्हेंबर 1987	(4) 17 नोव्हेंबर 1987

On which day did the Sarkaria Commission submit its report to the Prime Minister Rajiv Gandhi ?

(1) 17 th October 1987	(2) 27 th October 1987
(3) 7 th November 1987	(4) 17 th November 1987

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

35

RHM

139. केंद्र विरुद्ध राज्य यांच्यातील वादावर निर्णय देणे हा सर्वोच्च न्यायालयाचा _____ स्वरूपाचा अधिकार आहे.

- (1) प्रारंभीक (2) पुनर्निर्णयात्मक (3) सल्लाविषयक (4) नागरी

The authority of the Supreme Court of India to decide the disputes between the Centre and States is of _____ type.

- (1) Original (2) Appellate (3) Advisory (4) Civil

140. घटना समितीने भारतीय राज्यघटनेत उद्देशपत्रिका ही कल्पना कोणत्या देशाकडून उचलली ?

- (1) आयरलंड (2) यु.के. (3) यु.एस्.ए. (4) ऑस्ट्रेलिया

From which country was the Preamble to the Constitution taken by the Constituent Assembly ?

- (1) Ireland (2) U.K. (3) U.S.A. (4) Australia

141. 'फेडरल कोर्ट ऑफ इंडिया' चे 'सर्वोच्च न्यायालय' मध्ये रूपांतर कधी झाले ?

- (1) 26 नोव्हेंबर 1949 (2) 26 जानेवारी 1950
(3) 14 जानेवारी 1935 (4) 9 डिसेंबर 1946

When did the 'Federal Court of India' transform into the Supreme Court of India ?

- (1) 26th November 1949 (2) 26th January 1950
(3) 14th January 1935 (4) 9th December 1946

142. भारताच्या नियंत्रक आणि महालेखा परिक्षकाची नियुक्ती _____ कडून होते ?

- (1) राष्ट्रपती (2) पंतप्रधान
(3) वित्तमंत्री (4) सभापती

The Comptroller and Auditor General of India is appointed by the

- (1) President (2) Prime Minister
(3) Finance Minister (4) Speaker

143. घटकराज्याचा 'संचीत निधी' सुरक्षित ठेवण्याचा अधिकार कोणाला आहे ?

- (1) मुख्यमंत्री (2) मंत्रीमंडळ
(3) राज्यपाल (4) विधानसभा सभापती

Who controls the 'Contingency Fund' of the State ?

- (1) Chief Minister (2) Cabinet
(3) Governor (4) Speaker of Vidhan Sabha

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

RHM

36

A

144. भारतीय संसद कोणते घटक मिळून बनलेली असते ?

- (1) विधानसभा, विधानपरिषद्, राज्यपाल
- (2) राष्ट्रपती, राज्यसभा, लोकसभा
- (3) विधानसभा, राष्ट्रपती, राज्यपाल
- (4) राज्यसभा, विधानपरिषद्, लोकसभा

What constitutes the Indian Parliament ?

- (1) Legislative Assembly, Legislative Council, Governor
- (2) President, Rajya Sabha, Lok Sabha
- (3) Legislative Assembly, President, Governor
- (4) Rajya Sabha, Legislative Council, Lok Sabha

145. राज्याच्या विधानपरिषदेत सदस्य संख्येपैकी किती सदस्यांची राज्यपालांकडून नियुक्ती केली जाते ?

- (1) 1/12
- (2) 1/3
- (3) 1/4
- (4) 1/6

How many of the total members of Vidhan Parishad are selected by the Governor ?

- (1) 1/12
- (2) 1/3
- (3) 1/4
- (4) 1/6

146. घटक राज्याचे कोणते सभागृह प्रथम परंतु कनिष्ठ आहे ?

- (1) विधानसभा
- (2) विधानपरिषद्
- (3) राज्यसभा
- (4) लोकसभा

Which house of the State Legislature is the first but junior ?

- (1) Legislative Assembly
- (2) Legislative Council
- (3) Rajya Sabha
- (4) Lok Sabha

147. विधानसभा सभागृहाची सदस्य संख्या मर्यादा _____ इतकी ठरविण्यात आली आहे.

- (1) 60 ते 500
- (2) 75 ते 300
- (3) 40 ते 450
- (4) यापैकी नाही

The Vidhan Sabha members can be between _____ in number.

- (1) 60 to 500
- (2) 75 to 300
- (3) 40 to 450
- (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

37

RHM

148. घटकराज्याचा राज्यपाल, विधानसभा, विधानपरिषद् मिळून घटकराज्याचे कावडेमंडळ तयार होईल असे घटनेच्या कोणता कलमात सांगितले आहे ?

- (1) कलम 168 (2) कलम 171
(3) कलम 169 (4) कलम 75

In which Article of the Indian Constitution is it stated that the State Legislature shall comprise of Governor, Legislative Assembly and Legislative Council ?

- (1) Article 168 (2) Article 171
(3) Article 169 (4) Article 75

149. भारतीय नागरीकांच्या _____ अधिकारांचा समावेश घटनेच्या विभाग 3 कलम 14 ते 18 मध्ये केला आहे.

- (1) समतेचा (2) स्वातंत्र्याचा (3) धर्माचा (4) संपत्तीचा

A reference has been made about the Right to _____ of citizens in Article 14 to 18 of Part 3 of the Indian Constitution.

- (1) Equality (2) Liberty (3) Religion (4) Property

150. केंद्र व घटकराज्य यांच्यातील राजस्व विभाजन _____ अधिनियमावर आधारित आहे.

- (1) अधिनियम 1920 (2) अधिनियम 1967
(3) अधिनियम 1935 (4) अधिनियम 1974

Allocation of revenue between States and the Union Government is based on

- (1) 1920 Act (2) 1967 Act
(3) 1935 Act (4) 1974 Act

151. गटांमधील संदेशवहनासाठी कोणता दूवा वापरतात ?

- (1) जे.पी.आय. (2) ए.पी.आय. (3) सी.पी.आय. (4) एन.सी.आय.

For Network communication, which interface is used ?

- (1) JPI (2) API (3) CPI (4) NCI

152. असे जाळे ज्यात इलेक्ट्रोमैग्नेटिक आणि रेडिओ वेव्हस्, रेडिओ फ्रिक्वेन्सी वर वापरल्या जातात त्याला काय म्हणतात.

- (1) आर.एफ. ट्रान्समिशन (2) आर.डब्ल्यु. ट्रान्समिशन
(3) इ.आर.डब्ल्यु. ट्रान्समिशन (4) इ.आर. ट्रान्समिशन

A network that uses electromagnetic radio waves and operates on radio frequency is said to be

- (1) RF Transmission (2) RW Transmission
(3) ERW Transmission (4) ER Transmission

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

153. FDM हे कोणत्या प्रकारला पाठविणारा व स्विकारणारा यातील संदेशवहनाला एकाच वेळेस शेअर्ड मेडीयम ने विभागलेल्या माध्यमातून मान्यता देते.

- (1) एक (2) दोन (3) अनेक (4) एक ही नाही

Frequency Division Multiplexing (FDM) allows _____ pair of sender and receiver to communicate over a shared medium simultaneously.

- (1) Single (2) Double (3) Multiple (4) None of these

154. संदेशवहनाचा मार्ग दोन संगणकांना जोडतो व त्याच संगणकांवर प्राप्त होतो त्याला काय म्हणतात.

- (1) पॉइंट टू पॉइंट नेटवर्क (2) रिंग नेटवर्क
(3) स्टार नेटवर्क (4) यापैकी एकही नाही

The communication channel connecting two computers being available to those computers exclusively is known as

- (1) Point to Point Network (2) Ring Network
(3) Star Network (4) None of these

155. वेब बेस्ड e-Sagu ही सिस्टीम कोणासाठी तयार करण्यात आली.

- (1) माहिती व तंत्रज्ञान सेक्टर साठी (2) इलेक्ट्रॉनिक्स इन्डस्ट्रीज साठी
(3) अग्रो अडवायझरी (4) वरील पैकी एकही नाही

e-Sagu is web-based system developed for

- (1) IT sector (2) Electronics industries
(3) Agro-advisory (4) None of the above

156. भारताने सर्वात पहीला कोणता सुपर कॉम्प्युटर तयार केला ?

- (1) इन्क (ENIAC) (2) परम (PARAM)
(3) आय बि एम (IBM) (4) डेल (DELL)

Which of the following is the first Super Computer made by India ?

- (1) ENIAC (2) PARAM
(3) IBM (4) DELL

157. स्थानिक संभाषण हे कशोच उदाहरण आहे

- (1) रिंग टोपॉलॉजी (2) बस टोपॉलॉजी
(3) स्टार टोपॉलॉजी (4) यापैकी एकही नाही

Local Talk is the example of

- (1) Ring Topology (2) Bus Topology
(3) Star Topology (4) None of these

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

39

RHM

158. Internet हे कोणत्या जाळ्यांनी बनविलेले जाळे आहे

(1) राउटर्स	(2) पॅकेट्स
(3) स्वीचेस्	(4) यापैकी एकही नाही

Internet consists of a set of networks interconnected by

(1) Routers	(2) Packets
(3) Switches	(4) None of these

159. e-sagu हा उपक्रम खालीलपैकी कोणत्या दोन संस्थानी मिळून केला ?

(1) मिडीया लॅब असेीया व आय.आय.आय.टी., हैद्राबाद
(2) मिडीया लॅब असेीया व आय.आय.टी.बी.
(3) आय.आय.टी.बी. व आय.आय.टी., कानपुर
(4) वरील पैकी एकही नाही

e-Sagu is a joint research project done by

(1) Media Lab Asia and IIIT, Hyderabad
(2) Media Lab Asia and IITB
(3) IITB and IIT, Kanpur
(4) None of the above

160. खालीलपैकी अचुक वेबसाईट अड्रेस लिहीण्याची पद्धत कोणती ?

(1) www.google.com	(2) www@google.com
(3) xyz@gmail.com	(4) www.http@google.com

Which of the following is the correct format of web-site address ?

(1) www.google.com	(2) www@google.com
(3) xyz@gmail.com	(4) www.http@google.com

161. संगणकाचे कसे वापरणे म्हणजे हॅकिंग ?

(1) मान्यताप्राप्त	(2) मान्यता नसलेले
(3) स्वतः	(4) सर्वासाठी

Hacking means _____ access to computers.

(1) Authorized	(2) Unauthorized
(3) Private	(4) Public

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

RHM

40

A

162. जाळे व घुसखोर यातील संरक्षक भित कोण तयार करते ?

- (1) सेफ्टीवॉल (2) पेंटवॉल (3) फायरवॉल (4) कोल्डवॉल

_____ creates a protection wall between a network and possible intruders.

- (1) Safetywall (2) Paintwall (3) Firewall (4) Coldwall

163. इडीआय करीला भारतीय सायबर कायद्याने स्थापीत केलेली GEDIS TradeNET ही जाळ्यांची सेवा कोणती

- (1) बी एस एन एल (2) व्ही एस एन एल
(3) एम के सी एल (4) एम टी एन एल

The Indian cyber law has established the following GEDIS TradeNET network service for EDI.

- (1) BSNL (2) VSNL
(3) MKCL (4) MTNL

164. माहिती तंत्रज्ञान कायदा 2000 हा कायदा कशा करीता आहे

- (1) संगणक (2) सायबर लॉ (3) माहिली (4) सायबर कॅफे

Information Technology Act 2000 is an Act of

- (1) Computer (2) Cyber law (3) Information (4) Cyber cafe

165. माहिती तंत्रज्ञान कायदा 2000 केव्हापासुन अंमलात आला

- (1) 17-10-2000 (2) 10-11-2000
(3) 02-02-2000 (4) यापैकी एकही नाही

The Information Technology Act, 2000 has been enforced from

- (1) 17-10-2000 (2) 10-11-2000
(3) 02-02-2000 (4) None of these

166. कोणता कायदा इलेक्ट्रॉनिक सिक्युरीटी शी संबंधीत आहे ?

- (1) संगणक (2) सायबर
(3) कम्युनिकेटीव्ह (4) यापैकी एकही नाही

Which law is pertinent for legal validation of transactions in electronic securities ?

- (1) Computer (2) Cyber
(3) Communicative (4) None of these

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

41

RHM

167. पुढील पैकी विजोड पर्याय निवडा.

(1) को-अॅक्सियल केबल	(2) ऑप्टिकल फायबर
(3) ट्विस्टेड वायर पेअर	(4) मायक्रोवेव्ह

Identify the odd term among the following.

(1) Co-axial cable	(2) Optical fibre
(3) Twisted wire pair	(4) Microwave

168. संदेशवहनाची अशी प्रणाली जी एका ओळीत बऱ्याच आय/ओ डिव्हाईसचे प्रेक्षण एकत्रित करते

(1) कनेक्टर	(2) मॉडीफायर
(3) मल्टीप्लेक्सर	(4) फुल-डूप्लेक्स लाईन

A communication device that combines transmission from several I/O devices into one line is a

(1) connector	(2) modifier
(3) multiplexer	(4) full-duplex line

169. अबॅकस सर्वप्रथम कोठे विस्तार पावले

(1) यु.एस.ए. (अमेरीका)	(2) जापान	(3) चीन	(4) भारत

Abacus was first developed in

(1) U.S.A.	(2) Japan	(3) China	(4) India

170. पहिल्या स्वयंचलीत संगणकाचे नाव काय ?

(1) अबॅकस	(2) हार्वर्ड मार्क I
(3) इडीव्हॅक	(4) इडीसॅक

What is the name of the first automatic computer ?

(1) Abacus	(2) Harvard Mark I
(3) EDVAC	(4) EDSAC

171. इ एफ टी म्हणजे काय ?

(1) इलेक्ट्रॉनिक फायनान्स टेक्नीक	(2) इलेक्ट्रॉनिक फंड ट्रान्सफर
(3) इझी फंड ट्रान्सफर	(4) यापैकी एकही नाही

What is EFT ?

(1) Electronic Finance Technique	(2) Electronic Fund Transfer
(3) Easy Fund Transfer	(4) None of these

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

172. ग्राफीक टॅबलेट चा उपयोग काय ?

(1) इनपुट ग्राफीक्स माहिती	(2) आउटपुट ग्राफीक्स माहिती
(3) ड्रॉ ग्राफीक्स	(4) वरील सर्व

What is the use of Graphic Tablet ?

(1) Input Graphics Information	(2) Output Graphics Information
(3) Draw Graphics	(4) All the above

173. एक निब्ल = ?

(1) 1 एम बी	(2) 16 बीट	(3) 4 बीट	(4) 1024 जी बी	
1 Nibble = ?	(1) 1 MB	(2) 16 Bits	(3) 4 Bits	(4) 1024 GB

174. ब्लूटूथ कोठे आस्तीत्वात आहे ?

(1) नोकीया	(2) सोनी	(3) एल जी	(4) इरीक्सन

Where did the Bluetooth originate ?

(1) Nokia	(2) Sony	(3) LG	(4) Ericsson

175. आय पी अॅड्रेस ची रेंज काय ?

(1) 0 से 1000	(2) 0 से 255	(3) 255 से 512	(4) 0 से 512

What is the Range of IP address ?

(1) 0 to 1000	(2) 0 to 255	(3) 255 to 512	(4) 0 to 512

176. एच टी एम एल मध्ये प्रतिमा टाकण्यासाठी कोणता टॅग वापरतात

(1) < पिक्चर >	(2) < इमेज >
(3) < आय एम जी >	(4) वरील पैकी नाही

In HTML which tag is used to add Images ?

(1) < Picture >	(2) < Image >
(3) < Img >	(4) None of these

177. अॅनॅलॉग चे डिजीटल व डिजीटल चे अॅनॅलॉग कोणती प्रणाली करते ?

(1) सेट टॉप बाक्स	(2) प्रिंटर
(3) मॉडेम	(4) रूटर

Which device is used to convert Digital to Analog as well as Analog to Digital Signal ?

(1) Set Top Box	(2) Printer
(3) Modem	(4) Router

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

43

RHM

178. एका वेब पेज वर मयळ्चाये जास्तीत जास्त किती स्तर असतात

- (1) हेड 16 (2) 10
(3) सहा (4) या पैकी एकही नाही

A web page has a maximum of _____ levels of heading.

- (1) head 16 (2) 10
(3) six (4) None of these

179. उपयोग कर्त्याकडून इनपुट स्विकारण्यासाठी कोणता टॅग वापरतात

- (1) < बी > (2) < प्री >
(3) < सेंटर > (4) < फॉर्म > ... < / फॉर्म >

To accept the Input from the user which tag is used ?

- (1) < b > (2) < pre >
(3) < center > (4) < FORM > ... < / FORM >

180. ब्राउस ला एका पेशा जास्त विभागात विभागण्यासाठी कोणता टॅग वापरतात

- (1) < ब्राउझर > (2) < एच टी एम एल >
(3) < स्प्लीट > (4) < फ्रेमसेट >

To split browse into two or more, which tag is used ?

- (1) < browser > (2) < HTML >
(3) < split > (4) < frameset >

181. इंटरनेट प्रकल्प म्हणुन यु एस-सुरक्षा विभागाने बनविलेल्या पहिल्या प्रकल्पाने नाव काय

- (1) अल्फानेट (2) यु एस डी नेट
(3) अरपानेट (4) यु एस आर्मिनेट

Intrnet designed by US-Defence Department as a first project is

- (1) Alfanel (2) Usdnet
(3) Arpanet (4) Usarmynet

182. इलेक्ट्रॉनिक पद्धतीने प्रभावीत केलेले इलेक्ट्रॉनिक रेकॉर्ड म्हणजे काय

- (1) प्रायव्हेट सिग्नेचर (2) डीजीटल सिग्नेचर
(3) सिग्नेचर (4) इलेक्ट्रॉनिक सिग्नेचर

_____ means authentication of any electronic record by a subscriber by means of an electronic record.

- (1) Private signature (2) Digital signature
(3) Signature (4) Electronic signature

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

183. डिजीटल सिग्नेचर वापरण्यासाठी बटनांच्या जोडीचे बटनाचे नाव काय ?

(1) पब्लीक की	(2) प्रायव्हेट की
(3) क्रिप्टोग्राफी	(4) सायबर की

What is the name of key of a key pair used to create digital signature ?

(1) Public key	(2) Private key
(3) Cryptography	(4) Cyber key

184. सायबर लॉयाला अनुसरून जी कायदेशीर व्यवस्था पाहिली जाते तीला काय म्हणतात

(1) सायबर क्राईम	(2) सायबर स्पेस
(3) कंपनी लॉ	(4) यापैकी एकही नाही

_____ is governed by a system of laws and regulations called cyber law.

(1) Cyber crime	(2) Cyber space
(3) Company law	(4) None of these

185. कुकीज कोठे साठविल्या व वाचल्या जातात

(1) एच टी टी पी	(2) एफ टी पी
(3) एस एम टी पी	(4) टी सी पी / आय पी

Cookies are stored and read using _____ header.

(1) HTTP	(2) FTP	(3) SMTP	(4) TCP/IP

186. संदेश मिळाल्यानंतर त्यातील सांकेतिक शब्द/खुणांचा अर्थ लावून संदेश ग्रहण करणे म्हणजे _____ होय.

(1) एनकोडींग	(2) कोडींग	(3) डिकोडींग	(4) फोल्डींग

_____ means accessing the message by framing the meaning of words and marks after receiving the message.

(1) Encoding	(2) Coding	(3) Decoding	(4) Folding

187. खालील पैकी कोणते इंटरनेट चे कनेक्शन **नाही** ?

(1) आय एस डी एन	(2) डायल अप
(3) लीज्ड लाईन	(4) आय एस पी

Which of the following is **not** an Internet connection ?

(1) ISDN	(2) Dial up
(3) Leased line	(4) ISP

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

45

RHM

188. दूसऱ्याच्या बेब साईट मध्ये अनधिकृतपणे शिरून तेथील माहीती काढणे, त्यामध्ये माहीती टाकणे इ करणाऱ्यांना _____ म्हटले जाते.

- (1) क्रॅकर्स (2) रॉबर्स (3) क्रिमीनल (4) थीफ

The person who withdraws and inserts the information illegally from a web site is called as

- (1) Cracker (2) Robber (3) Criminal (4) Thief

189. इंटरनेटच्या माध्यमातून संगणक जगातीत इतर संगणकांशी जोडण्यासाठी उपयुक्त असलेले ॲप्लीकेशन प्रोग्रॉम म्हणजे _____ होय.

- (1) पी आय एम (2) ब्राउझर्स (3) आर ओ एम (4) पोर्टल

To communicate with other computers through Internet is known as

- (1) PIM (2) Browsers (3) ROM (4) Portal

190. वाय 2 के ही समस्या

- (1) दर दहा वर्षांनी निर्माण होते
(2) वर्ष 2000 साली निर्माण झाली होती
(3) संगणकाच्या चुकीमुळे निर्माण झाली होती
(4) वर्ष 2000 साली निर्माण झालेली संगणकाची संबंधीत समस्या

Y2K is the problem

- (1) Created after every 10 years
(2) Created in the year 2000
(3) Created due to mistakes of computers
(4) The problem related to the computers that arose in the year 2000

191. MICR द्वारे

- (1) मॅगनेटिक शाईची अक्षरे मोजली जातात (2) ऑप्टिकल शाईची अक्षरे मोजली जातात
(3) बारकोड मोजले जातात (4) चित्र, तक्ते मोजले जातात

The MICR can

- (1) count magnetic ink characters (2) count optical ink characters
(3) count barcode (4) count picture & chart

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

RHM

46

A

192. DNS ही संज्ञा कक्षासाठी वापरली जाते

(1) डोमेन नेम सिस्टीम	(2) डिफेन्स न्यूक्लीयर सिस्टीम
(3) डाऊनलोडेबल न्यु सॉफ्टवेअर	(4) वरील पैकी एकही नाही

The term DNS stands for

(1) Domain Name System	(2) Defence Nuclear System
(3) Downloadable New Software	(4) None of the above

193. सायबर गुन्हेगाराच्या एका भौगोलीक सीमेवरून दूसऱ्या भौगोलीक सीमेवर उड्या मारण्याच्या मानसिकतेला काय म्हणतात

(1) कंट्री जंपिंग	(2) ज्युरॅस्डीक्सनल जंपिंग
(3) सायबर जंपिंग	(4) वरील पैकी एकही नाही

Cyber criminal has the tendency of _____ geographical border.

(1) Country jumping	(2) Jurisdictional jumping
(3) Cyber jumping	(4) None of the above

194. आय टी अॅक्ट 2000 नुसार संगणक व त्याचे जाळे खराब करणे याची शिक्षा काय ?

(1) ₹ 1 लाख	(2) ₹ 1 करोड
(3) ₹ 1 हजार	(4) ₹ शंभर

As per IT Act 2000, penalty for damaging computers, computer systems, computer networks etc. is

(1) ₹ 1 lakh	(2) ₹ 1 crore
(3) ₹ 1 thousand	(4) ₹ 1 hundred

195. रेलवे प्रवाशांना चौकसी करिता IT सुविधा असलेली कोणती सेवा वापरली जाते ?

(1) टेलिफोन	(2) आय व्ही आर एस
(3) इ-मेल	(4) वरील पैकी एकही नाही

For Railway Enquiry System, the IT Application used for the interaction with the passengers is

(1) Telephone	(2) IVRS
(3) E-mail	(4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

47

RHM

196. रेलवेचे ऑनलाइन इंटरनेट तिकीट घेण्याकरीला कोणती रेलवे सेवा कार्यान्वीत झाली आहे ?

- (1) आर आय व्ही (2) आय आर सी टी सी
(3) एल आय सी (4) आर ई एस

For online Internet railway ticket booking, which service is launched by the Indian Railway ?

- (1) RIV (2) IRCTC
(3) LIC (4) RES

197. प्रगतीशील संस्थांमध्ये कोणत्या प्रकारची सेवा वापरली जाते ?

- (1) सी बी टी (2) आय बी टी (3) एफ बी टी (4) टी ई टी

Which type of education system is followed by the progressive institutes ?

- (1) CBT (2) IBT (3) FBT (4) TET

198. _____ हे असे एका संगणकावर आधारित टर्मिनल जे कोणती ही माहिती देते.

- (1) डेटा स्टोरेज (2) इनफार्मेशन कियोस्क
(3) पब्लीक युटीलीटी (4) पब्लीक अॅक्सेस

_____ is a Computer Based Terminal that provides any information.

- (1) Data storage (2) Information kiosk
(3) Public utility (4) Public access

199. भ्रमणध्वनी मधल्या तंत्रज्ञानाला सहाय्य करणारे माहिती तंत्रज्ञान कोणते ?

- (1) डी ए सी (2) डी डी एल
(3) सी डी एम ए (4) वरील पैकी एकही नाही

Which technology of mobile phone is supported by the Information Technology ?

- (1) DAC (2) DDL
(3) CDMA (4) None of the above

200. ई आर पी म्हणजे काय

- (1) इंटीटी रिलेशनशीप पॉईंट (2) इकॉनॉमीक रेशो प्राफीट
(3) इंटरप्राईस रिसोर्स प्लॅनिंग (4) इक्वल रेशो पॉईंट

ERP stands for

- (1) Entity Relationship Point (2) Economic Ratio Profit
(3) Enterprise Resource Planning (4) Equal Ratio Point

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

सूचना - (पृष्ठ 1 वरून, पुढे....)

- (8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या “परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82” यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.
- (9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वतः बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.

नमुना प्रश्न

प्रश्न क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलतः प्रयत्न केले ?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती	(2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर
(3) राजा राममोहन रॉय	(4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर “(3) राजा राममोहन रॉय” असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर “(3)” होईल. यास्तव खालीलप्रमाणे प्र.क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक “(3)” हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र.क्र. 201. (1) (2) ● (4)

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK